

ปัญหาหลังการเก็บเกี่ยวและการแก้ไขสำหรับข้าวโพดฝักอ่อน

ในระหว่างการเก็บเกี่ยว การขนส่ง การเก็บรักษา และการวางจำหน่ายข้าวโพดฝักอ่อน จะเกิดการสูญเสียอย่างมาก ทำให้ฝักเหี่ยวเป็นสีน้ำตาล น้ำหนักลดลง เมื่อเก็บไว้นานความหวานจะลดลง อาการฝักเน่าและบวมจะปรากฏมากขึ้น การปกปิดเปลือกข้าวโพดฝักอ่อนถ้าไม่มีความชำนาญจะทำให้ฝักอ่อนเกิดบาดแผลหรือ เกิดอาการซ้ำได้ นอกจากนี้อาการซ้ำที่เกิดจากการบรรจุหีบห่อ การขนส่ง และการปฏิบัติการอื่น ๆ ทำให้ง่าย ต่อการที่เชื้อราบางชนิดเข้าทำลายได้ง่ายขึ้น ข้าวโพดฝักอ่อนเมื่อนำมาเก็บรักษาไว้ระยะหนึ่งไม่ว่า จะในสภาพอุณหภูมิห้องหรือในห้องเย็น ก็จะมีการเน่าเสียเกิดขึ้นเนื่องจากเชื้อรา เช่น โรคฝักเน่า (Ear Rot) สาเหตุจากเชื้อ *Helminthosporium maydis*, *Fusarium* spp; *Rhizopus* spp., *Aspergillus* spp. *Penicillium* spp. และโรคราเขม่าดำ สาเหตุจากเชื้อ *Ustilago maydis* นอกจากนี้ยังพบเชื้อแบคทีเรียบางชนิดที่ทำให้เกิดอาการฝักเน่าและบวมกับข้าวโพดฝักอ่อนได้ สำหรับแนวทางในการแก้ไข สามารถทำได้โดย

1. หลีกเลี่ยงการเกิดบาดแผลหรือความชอกช้ำบนฝัก ซึ่งเริ่มตั้งแต่การปกปิดตลอดจนการบรรจุหีบห่อ การขนส่ง การปฏิบัติอื่น ๆ หลังการเก็บเกี่ยว
2. การทำความสะอาดเพื่อลดปริมาณของเชื้อราตามที่ต่าง ๆ เช่น เครื่องมือ เครื่องใช้ มีด หรือภาชนะที่ใช้ตั้งแต่การเก็บเกี่ยวถึงการบรรจุหีบห่อ และการทำความสะอาดห้องเก็บรักษา (ห้องเย็น) ในรูปของแก๊สหรือใช้สารละลายที่ใช้ฆ่าเชื้อโรคที่ภายนอก เช่น ฟอรัมาลดีไฮด์ (Formaldehyde) อัตรา 1-2 % ในน้ำฉีดพ่นหรือใช้โซเดียมไฮโปคลอไรด์ เป็นต้น
3. การลดอุณหภูมิของผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว และการรักษามลิตผลไว้ในอุณหภูมิดังกล่าว จะช่วยชะลอการเจริญเติบโตของเชื้อโรค และทำให้การสูญเสียและความหวานลดลง
4. ในการปฏิบัติดูแลรักษาข้าวโพดฝักอ่อนในแปลงปลูก ต้องดึงช่อดอกตัวผู้ทิ้งให้หมด ก่อนที่ข้าวโพดจะมีโอกาสผสมเกสรเพื่อป้องกันอาการเมล็ดบวมขึ้นภายหลัง
5. การบรรจุหีบห่อ เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยในการป้องกันผลิตผลให้มีคุณภาพดี และยังทำให้เป็นที่ดึงดูดใจผู้ซื้อมากยิ่งขึ้น การบรรจุข้าวโพดอ่อนในปริมาณมากเกินไปในกล่องเดียวกัน ก็จะทำให้ผลิตผลได้รับความเสียหายและเน่าเสียเร็วยิ่งขึ้น

ที่มา : สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน